

Regnskap 2025

Resultater, drivere og veien videre mot økonomiskbærekraft

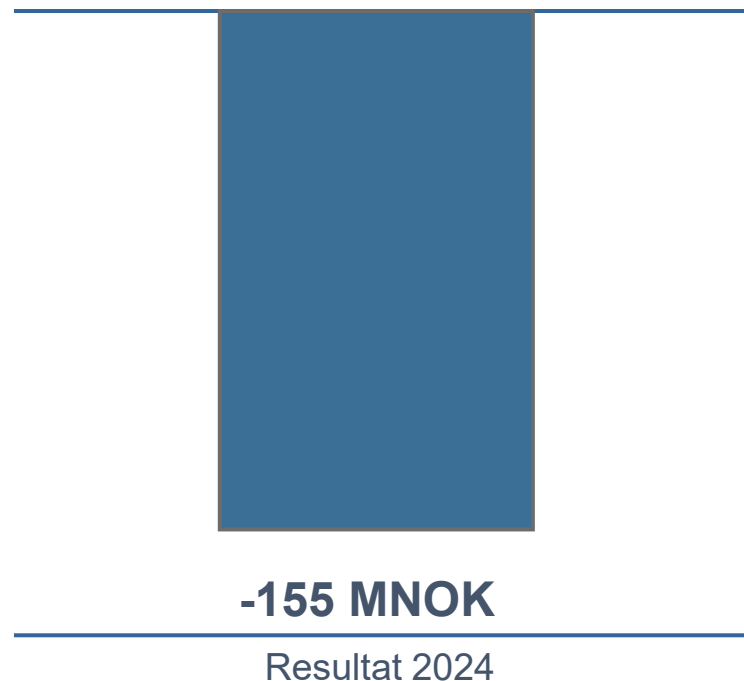
Denne presentasjonen gjennomgår regnskapsresultatet for 2025, analyserer avvikene i tjenesteområdene, og belyser den langsiktige gjeldsutfordringen

Harstad kommune
Hársttáid suohkan

Utgangspunktet for 2025 var et etterslep på 155 millioner

Dette underskuddet dannet grunnlaget for det presserende behovet for omstilling. Ved inngangen til 2025 ble det identifisert et behov for en total økonomisk forbedring på 200 millioner kroner over tid.

Planen for året krevde 85 millioner i konkrete tiltak

$$\begin{array}{ccccccc} -155 & - & 22 & + & 85 & = & -92 \\ \text{MNOK} & & \text{MNOK} & & \text{MNOK} & & \text{MNOK} \end{array}$$

Resultat 2024

Kostnadsøkning

Vedtatte tiltak

Budsjettert 2025

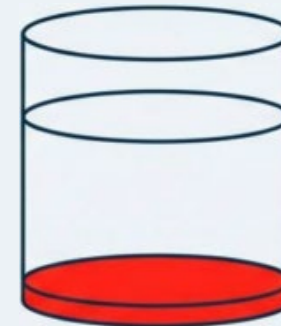
- **Kostnadsøkninger:** Vi estimerte økte kostnader på 22 millioner
- **Strategi:** Realisere 85 millioner av totalplanen på 200 millioner gjennom inntekter og kutt.

Utgangspunktet: Frykten for å tømme disposisjonsfondet

-92 millioner kroner
(Budsjettert resultat)

Risiko for forverring

Disposisjonsfond
(127 mill)

Worst-Case Scenario

Konsekvens: Fare for å bruke opp hele disposisjonsfondet på 127 millioner kroner hvis "det gikk riktig galt".

Vi har levert på bestillingen

Organisasjonen har gjennomført de planlagte tiltakene lojalt.

Målet om 85 millioner i forbedring gjennom inntektsøkning og kostnadskutt er nådd.

Uten andre avvik ville vi nå ha landet nøyaktig på budsjettert underskudd.

100%
måloppnåelse

Gjennomføring av planlagte tiltak
(85 MNOK)

Men - det er alltid et men

Budsjettet virkelighet

- 92 MNOK

Dersom vi kun hadde fulgt planen,
ville årets resultat blitt -92 millioner kroner.

To faktorer endrer bildet

Eksterne faktorer
(Skatteinngang)

Interne prestasjoner
(Ytterligere effektivisering)

Økt skatteinngang gir en engangseffekt på 44 millioner

På tampen av året registrerte vi en vesentlig økning i skatteinngangen. Dette var midler som ikke var budsjettet eller forventet. Viktig: Dette bedrer likviditeten umiddelbart, men må betraktes som en ekstern svingning.

+ 44 MNOK

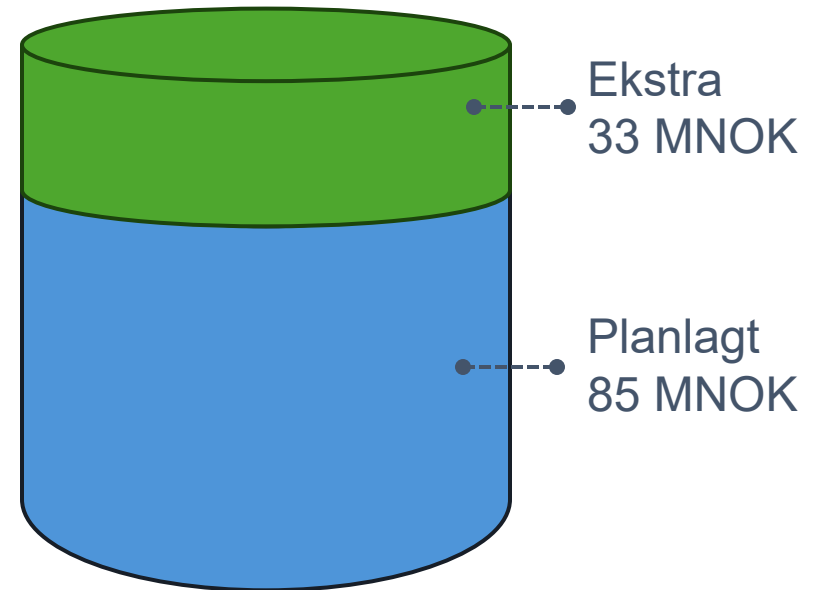

Budsjett

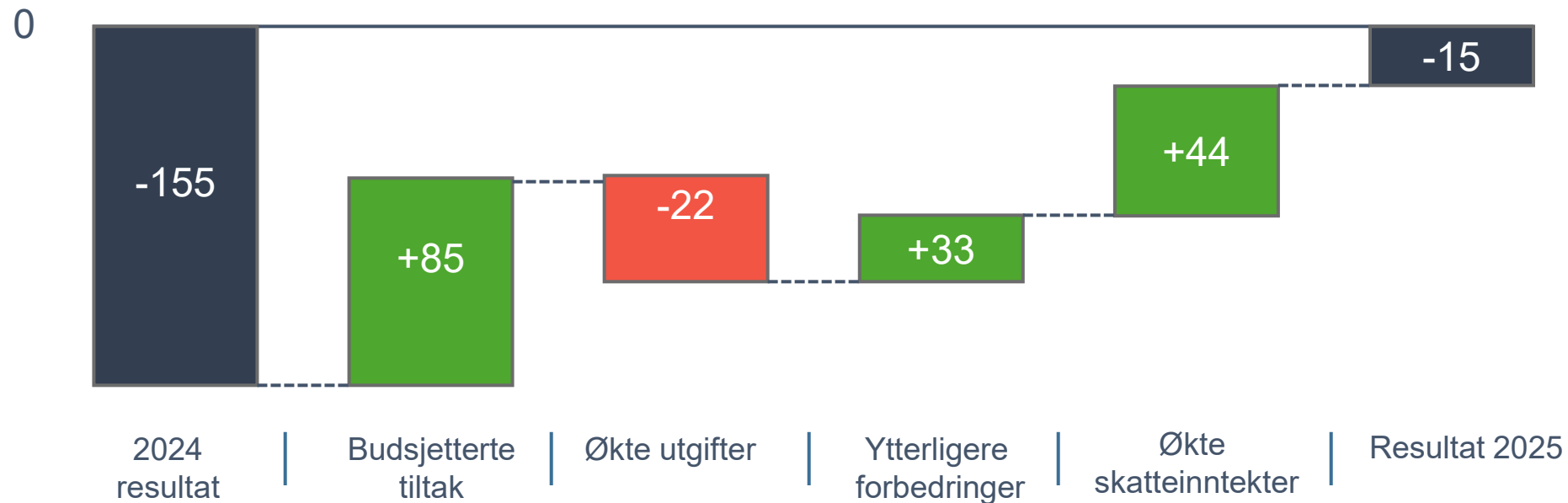
Merinntekt

Organisasjonen har effektivisert for ytterligere 33 millioner

I tillegg til skatteinngangen, går selve driften bedre enn planlagt. Vi har oppnådd resultatforbedringer utover de opprinnelige 85 millionene. Dette vitner om en sterk kostnadskontroll.

Broen fra 2024 til 2025

Inntektssiden:
Driftsinntektene økte totalt med 213 millioner fra i fjor.

Utgiftssiden:
Økte driftsutgifter (52 mill) og finansutgifter (20 mill) spiste opp deler av veksten.

Forbedringen skyldes en kombinasjon av aktive innsparingstiltak og høyere skatteinngang enn forventet.

Hovedtall 2025

Driftsinntekter

3 199

millioner

Netto driftsresultat

-15,7

millioner

DR i % av DI

-0,5

%

Investering

568

millioner

Langsiktig gjeld

5 083

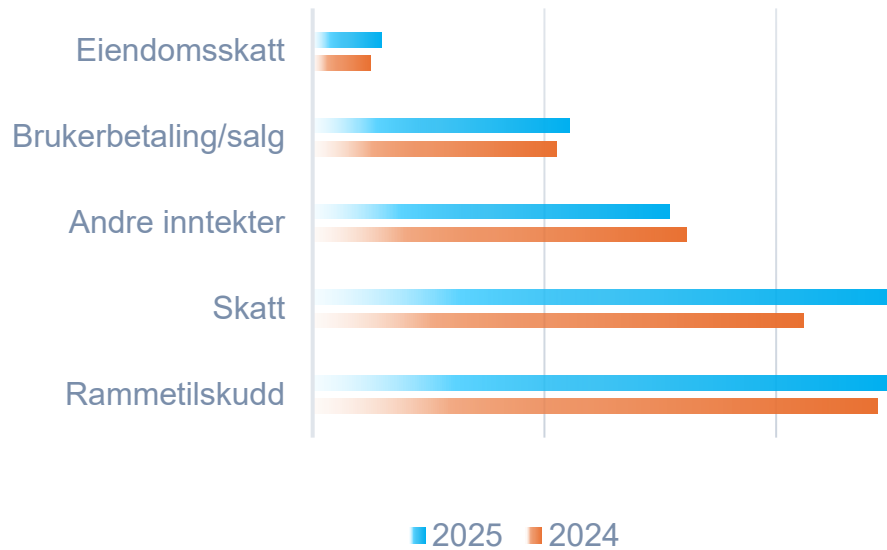
millioner

Disposisjonsfond

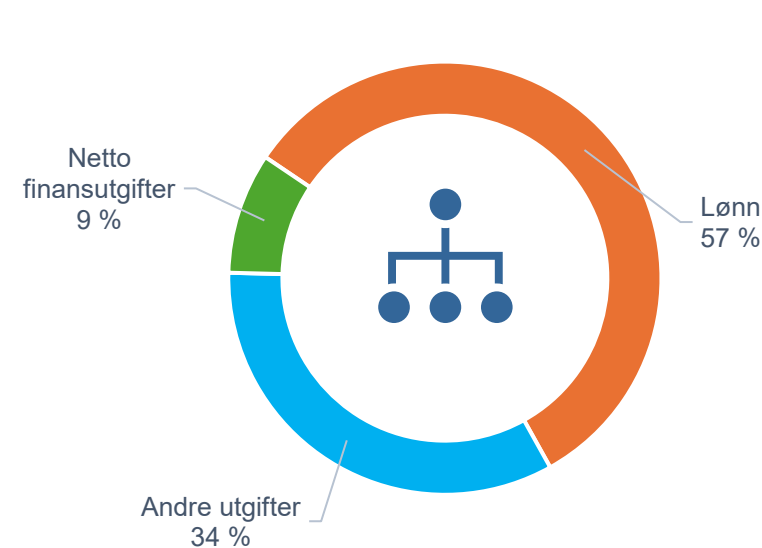
120

millioner

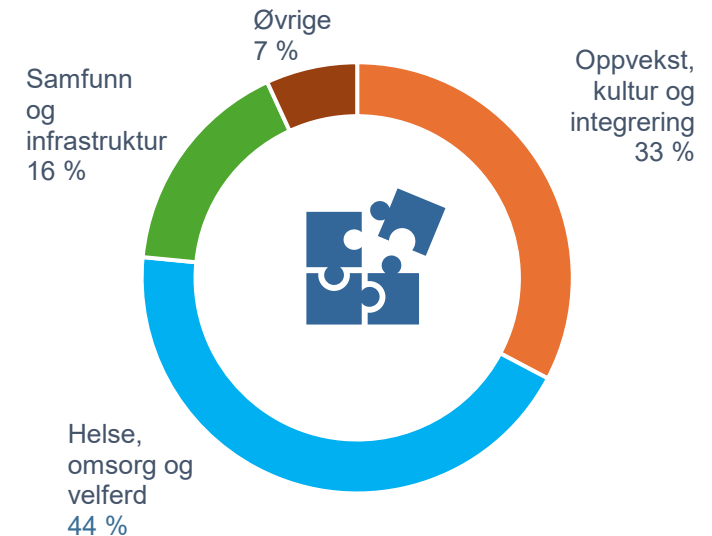
Hvor pengene kommer fra

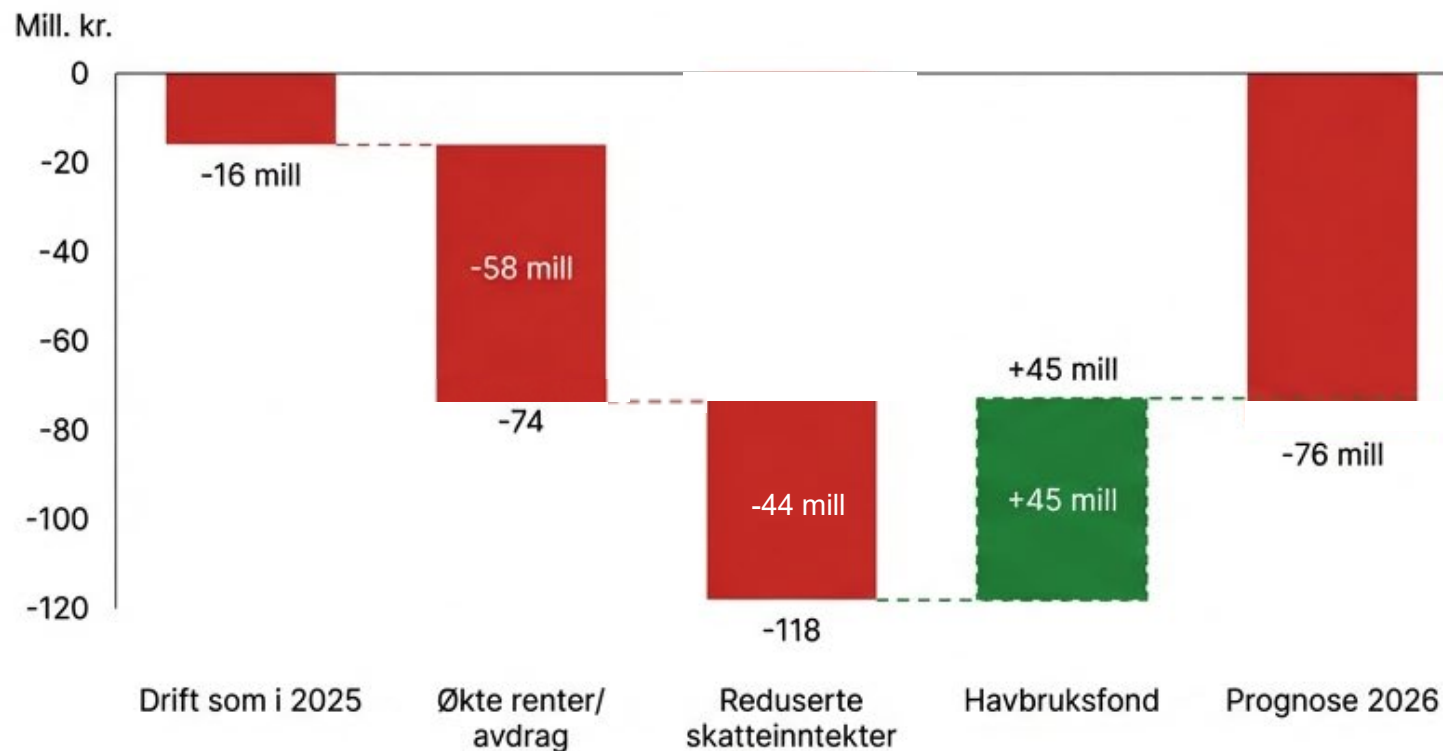
Hva pengene går til

Hvem pengene går til

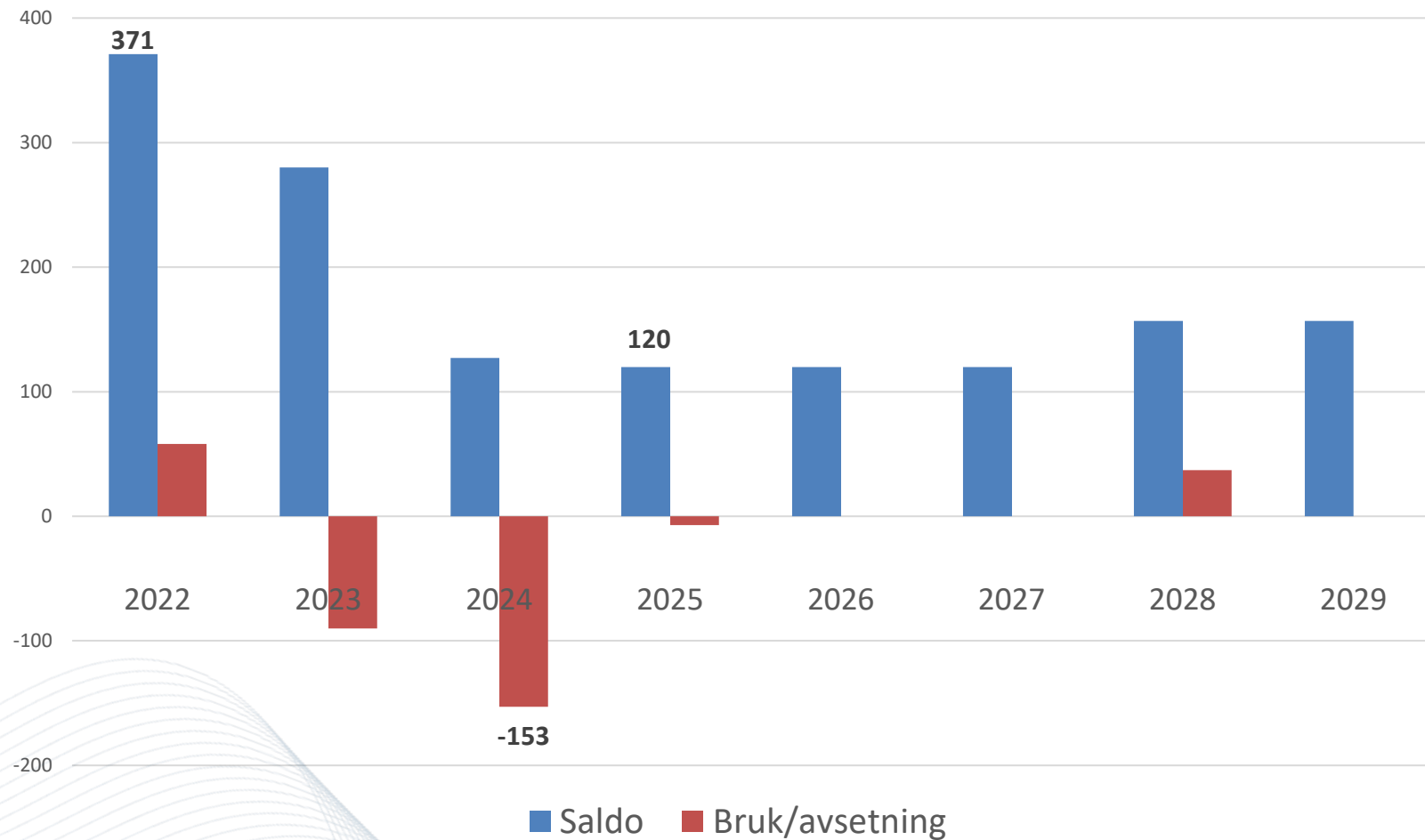
Er faren over? Prognose 2026

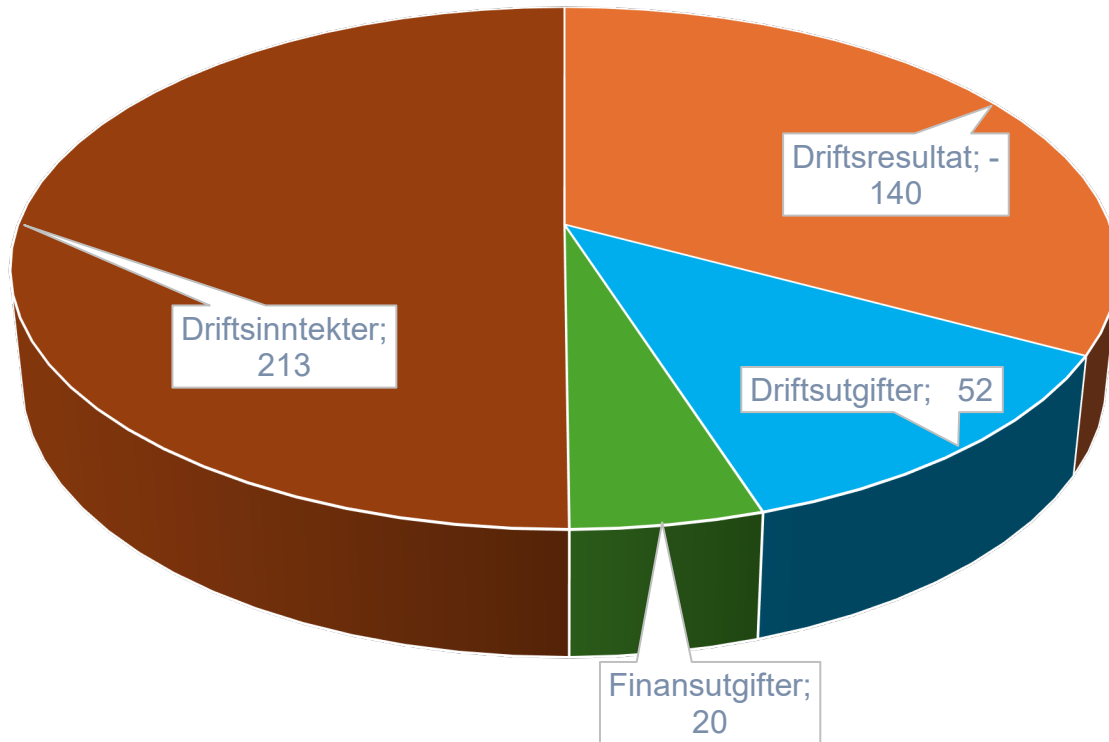
- Skatteinntekten forventes å gå ned i 2026.
- Finansutgiftene fortsetter å øke med nesten 60 millioner.
- Prognosen viser et underskudd på minimum 76 millioner kroner hvis vi ikke kutter mer.

Nei, faren er ikke over. 2026 blir tøffere på grunn av lavere inntekter og høyere rentekostnader. 2027 blir enda tøffere på grunn av lavere inntekter fra Havbruksfondet.

Disposisjonsfond

Hovedendringer fra 2024 til 2025

■ Driftsresultat ■ Driftsutgifter ■ Finansutgifter ■ Driftsinntekter

- Driftsinntektene er økt med 213 mill
- De økte driftsinntektene er brukt til:
 - Økte driftsutgifter 52 mill
 - Økte finansutgifter 20 mil
 - Styrking av driftsresultatet 140 mill

Økonomisk oversikt drift

(forenklet)

Økonomisk oversikt - drift (tall i 1000)	Regnskap	Reg. budsjett	Regnskap 2024	Endring 2024- 2025 (kr)	Endring 2024- 2025 (%)
Frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	2 021 335	1 980 720	1 820 980	200 354	11,0 %
Sum driftsinntekter	3 199 468	2 990 635	2 986 490	212 978	7,1 %
Lønn	1 564 684	1 609 033	1 510 553	54 131	3,6 %
Kjøp av varer og tjenester	833 490	753 420	869 680	-36 190	-4,2 %
Sum driftsutgifter	3 089 329	3 025 092	3 031 028	58 301	1,9 %
Netto finansutgifter	290 687	310 065	270 196	20 491	7,6 %

* At «Kjøp av varer og tjenester» har en reduksjon på 4,2% fra 2024 til 2025 skyldes blant annet mindre kjøp av vikartjenester, men mest generell nedgang i driftsutgiftene.

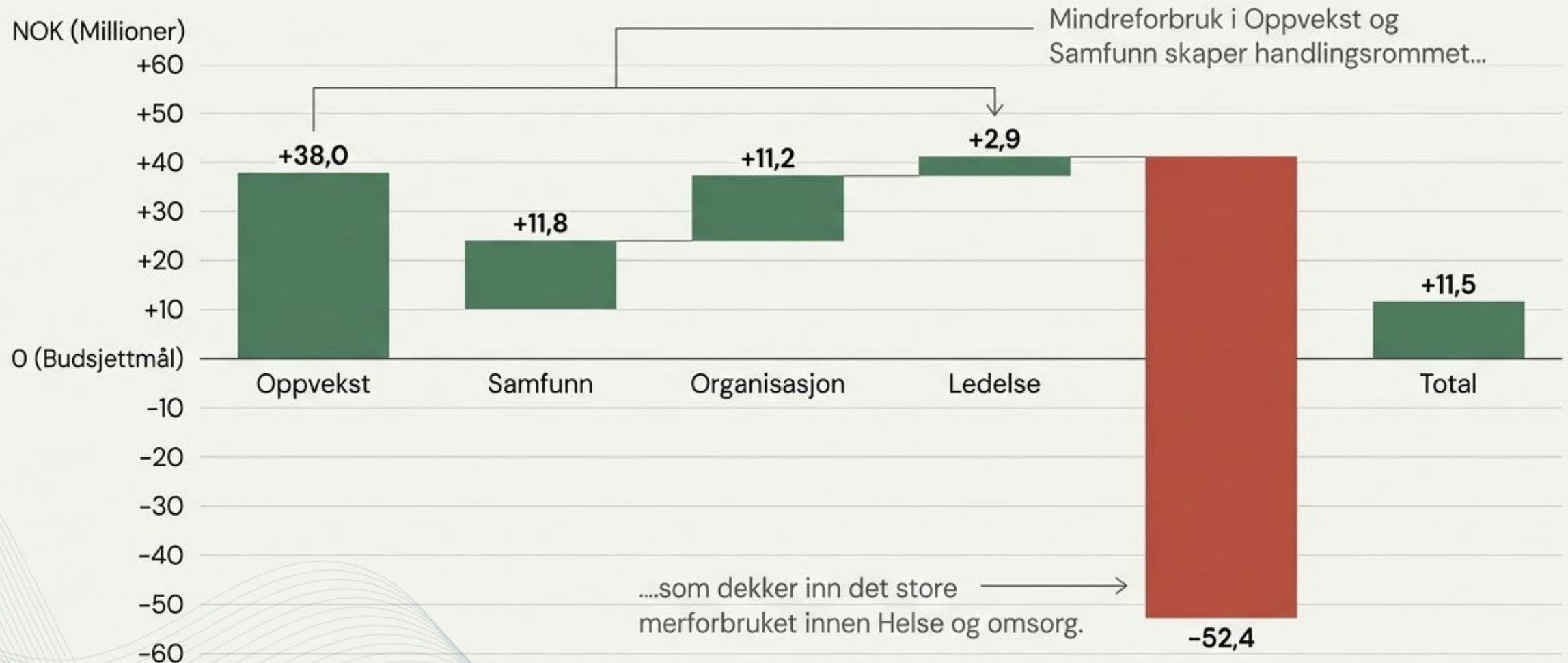
**Økningen i netto finansutgifter er økte netto renteutgifter.

To sektorer står for hovedtyngden av utgifter

Fordeling av brutto driftsutgifter (størrelse indikerer totalt forbruk)

Betydelige sektorvise svingninger ligger bak totaltallet

Samfunn og infrastruktur – drift 2025

Bygg og eiendom + 9,1 mill Driver: Energi og lønn	Drift og utbygging + 3,5 mill Driver: Selvkost og vedlikehold	Ledelse og stab + 3,1 mill Driver: Redusert aktivitet
Brann og redning + 1,3 mill Driver: Lavere utgifter kompenserer for tapt salg	Areal og byggesak - 5,2 mill Driver: Gebyrsvikt (Marked)	

Oppvekst, kultur og integrering – Årets bidragsytere

Integrering

+26,3 mill

Stor usikkerhet rundt bosettingstall førte til restriktiv drift. Høy bosetting mot slutten av året gir inntekter nå, men utgifter i 2026.

Barnehage

+6,8 mill

Lavere lønnskostnader grunnet mangel på kvalifisert personell og innsparinger på fellesområdet.

Nøkkelinsikt

Det gode resultatet skyldes forsiktighet og usikkerhet. Vi kan ikke belage oss på at dette gjentar seg hvert år.

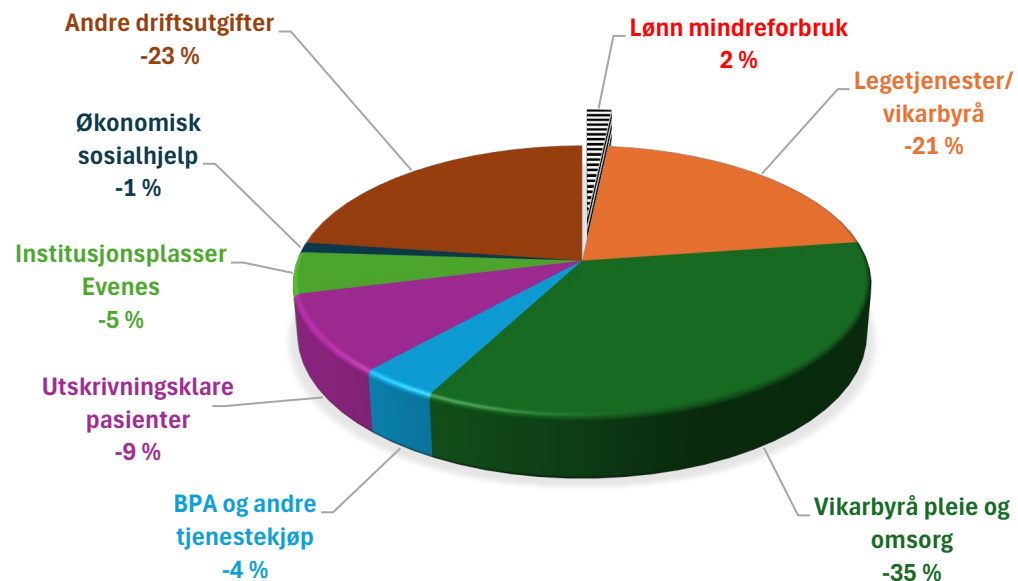
Helse, omsorg og velferd – drift 2025

<i>Reelt endret merforbruk fra 2024 til 2025</i>	
Enhet	Millioner
Helse og mestring	-3,6
Heldøgns Omsorg	18,2
Aktivitet og hjemmesykepleie	3,9
Bo og oppfølging	6,0
Livsmestring	7,1
Samhandling og tildeling	-3,1
NAV	1,1
Fellesområdet	6,1
Reell endring i merforbruk	35,7

Helse, omsorg og velferd – drift 2025

Korrigert lønn			
Type utgift	2025	2024	2025 vs 2024
Ordinære lønnsutgifter	2,0	-4,5	6,6
Kjøp av tjenester	-78,0	-107,6	29,6
Utskrivningsklare pasienter	-11,4	-6,9	-4,4
Merforbruk korrigert lønn	-87,4	-119,1	31,7

MERFORBRUK I SEKTOREN 2025 I PROSENT

Annet merforbruk:

- 29 millioner

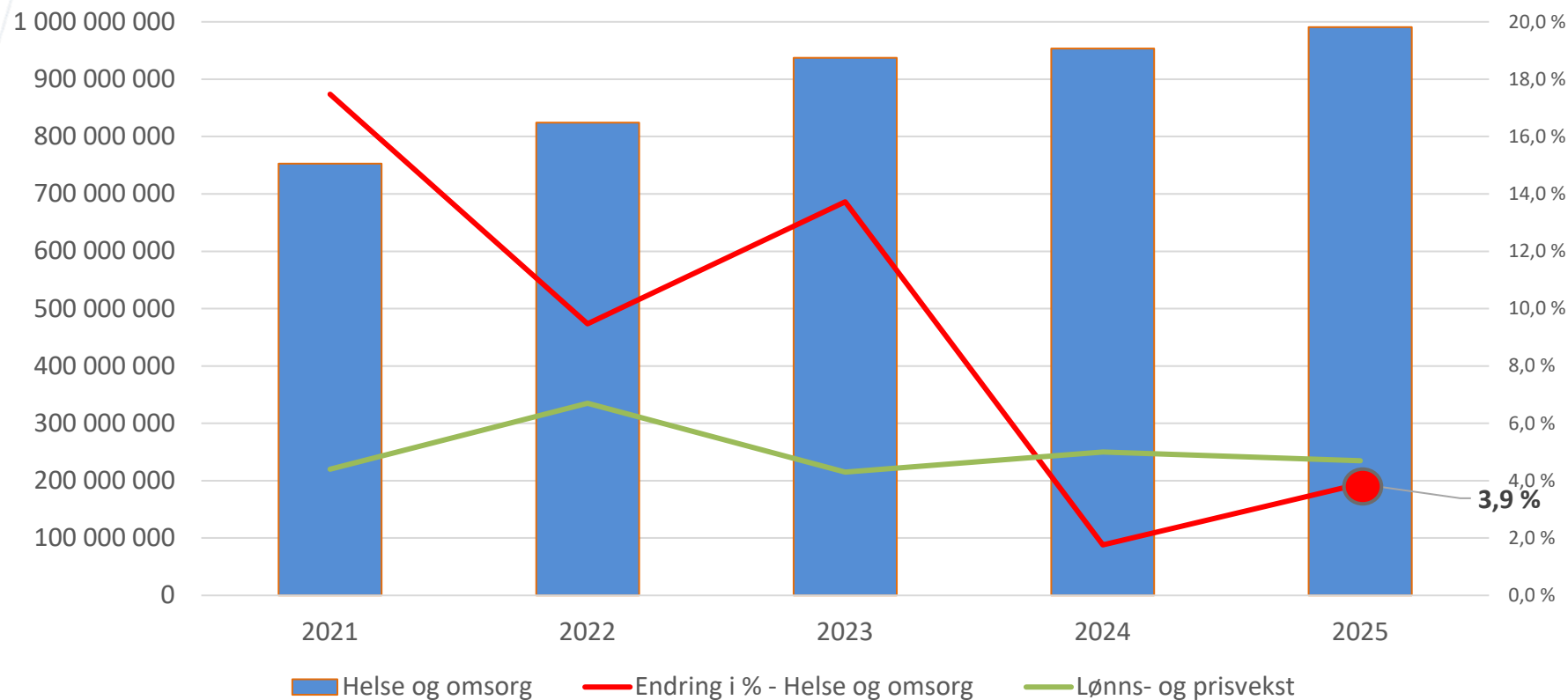
Økonomisk sosialhjelp:

Merforbruk på 1,5 millioner kr (reduisert med 1,7 mill fra 2024 til 2025)

Andre driftsutgifter (lokalleie, lisenser, kjøp, vedlikehold, renhold, materiell, etc):

merforbruk på 27,5 millioner kr (reduisert med 8,2 mill fra 2024 til 2025)

Netto driftsutgifter helse og omsorg

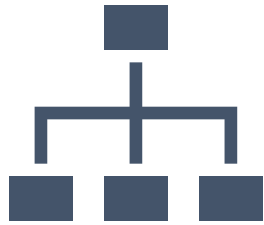
Den røde linje viser årlig prosentvis økning i driftsutgiftene innen helse, omsorg og velferd (skala på høyre side).

Den grønne linjen viser den generelle lønns- og prisveksten i kommune-Norge.

Figuren viser at etter tre år med meget høy vekst i utgiftene, så er veksten i 2024 bare på 1,8% og veksten i 2025 på 3,9%, som begge er lavere enn den generelle lønns- og prisstigningen.

Organisasjon samt ledelse og økonomi – drift 2025

Organisasjon

+ 11,2 MNOK

8,9 % avvik

Høyest prosentvis innsparing

Ledelse og økonomi

+ 2,9 MNOK

3,3 % avvik

Kontrollert drift

Oppsummering

Resultat

Vi leverer et totalt mindreforbruk på 11,5 millioner kroner i drift av tjenestene (0,4 %).

Risiko

Helse, omsorg og velferd har et strukturelt merforbruk (-52,4 mill) som ikke er bærekraftig over tid.

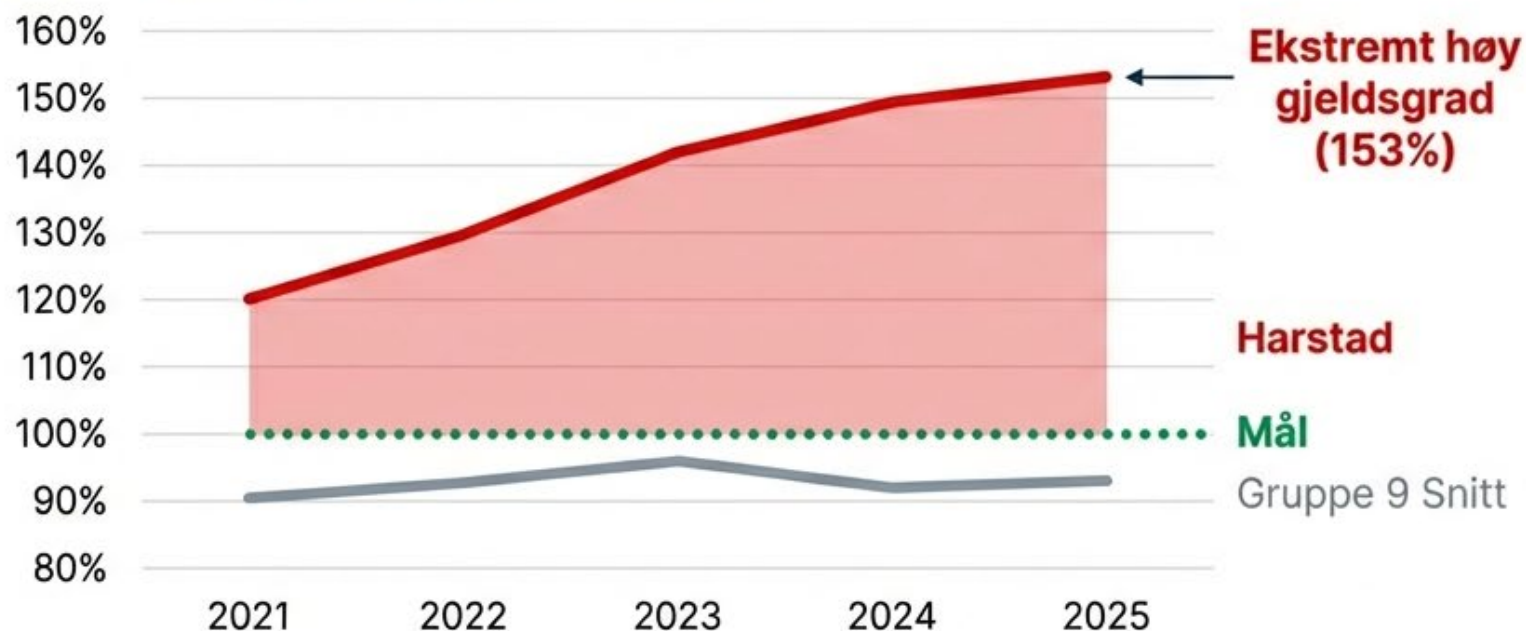
Avhengighet

Årets resultat er sterkt avhengig av betydelige innsparinger i Oppvekst og tekniske sektorer.

Forutsigbarhet i totaløkonomien krever at tiltakene i Helse-sektoren får effekt, slik at vi reduserer avhengigheten av besparelser i andre tjenesteområder.

Investeringer og gjeld – den største trusselen

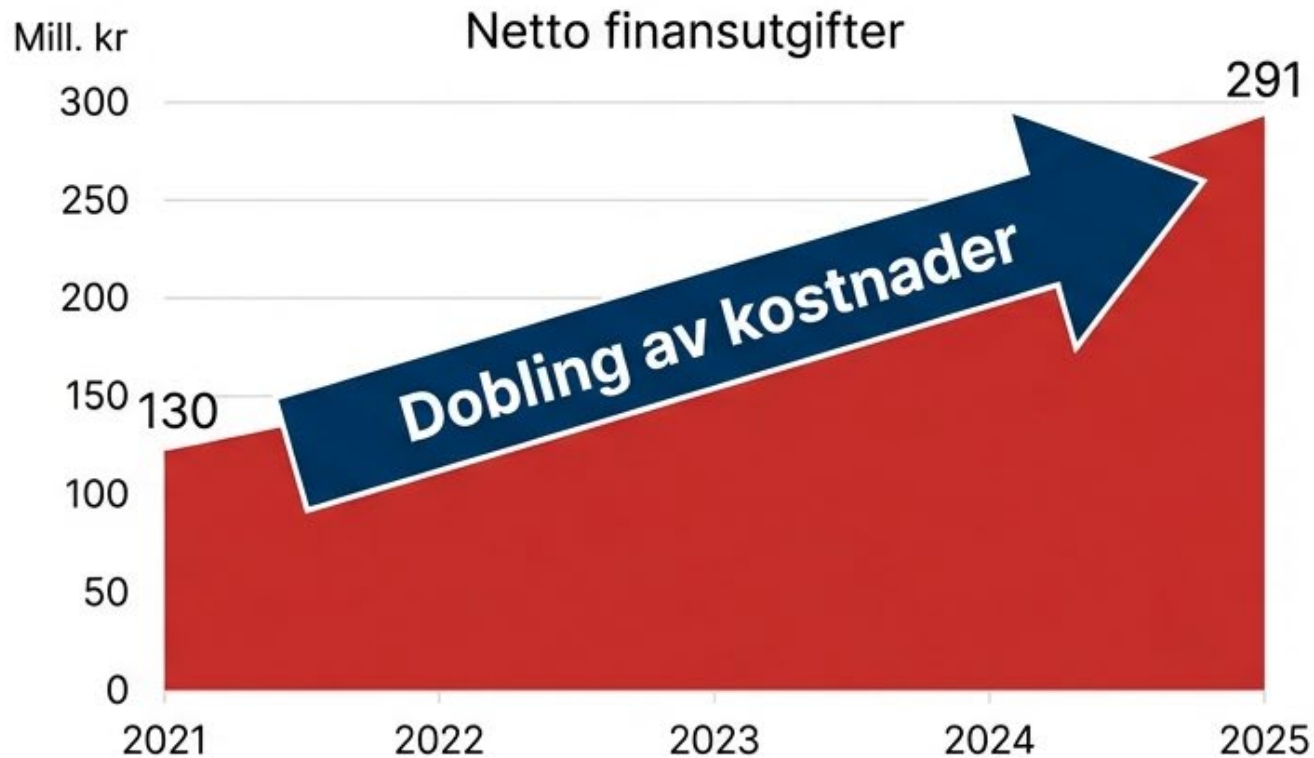
Netto lånegjeld i % av driftsinntekter

- Harstad har gått fra «meget høy» til «ekstremt høy» gjeldsgrad.
- Hadde vi ligget på snittet for sammenlignbare kommuner (Gruppe 9), ville gjelden vært 1,9 milliarder lavere.

Gjeldsnivået er den største begrensningen for vår fremtidige økonomi.
Vi lever langt over evne på investeringssiden.

Renter og avdrag – hva koster gjelden oss?

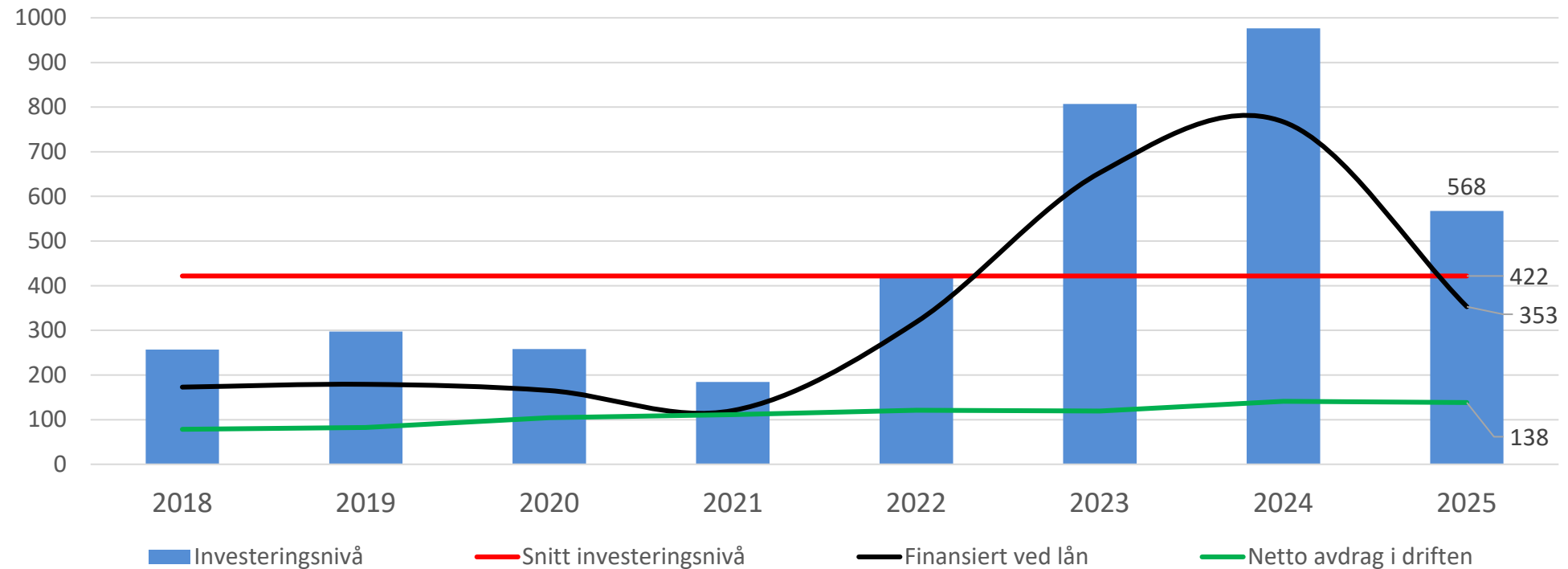
I 2021 brukte vi 5,3% av inntektene på å betjene gjeld.

I 2025 bruker vi **over 9,1%**.

Dette er penger som tas direkte fra skole, helse og velferd.

Finanskostnadene har nesten doblet seg på fire år. Gjelden spiser nå en kritisk stor del av handlingsrommet vårt.

Investeringsregnskapet

Finansieringen ved bruk av lån (svart linje) bør over tid ikke være høyere enn avdragene i driften (grønn linje). Investeringsnivået og bruken av lån er redusert i 2025, men må reduseres ytterligere i årene som kommer om målet om reduksjon av gjeldsgraden skal nås.

Utfordringsbildet fremover

Demografi

Rask endring med flere eldre og færre i arbeidsfør alder.

Kompetanse

Hard konkurranse om fagfolk, spesielt i helse.

Forventningsgapet

Innbyggernes forventninger øker mer enn kommunens evne til å levere.

Økonomi

Høyt driftsnivå kombinert med massiv gjeld.

Vi står i en «perfekt storm» av eldrebølge, mangel på folk og høy gjeld.
Dette krever strukturelle endringer.

Strategi for bærekraft – våre måltall

2026 - Short Term: Drift i balanse

Netto driftsresultat min.
1,75% innen 2029.

2030 - Mid Term: Solid buffer

Disposisjonsfond på 10%
av driftsinntekter.

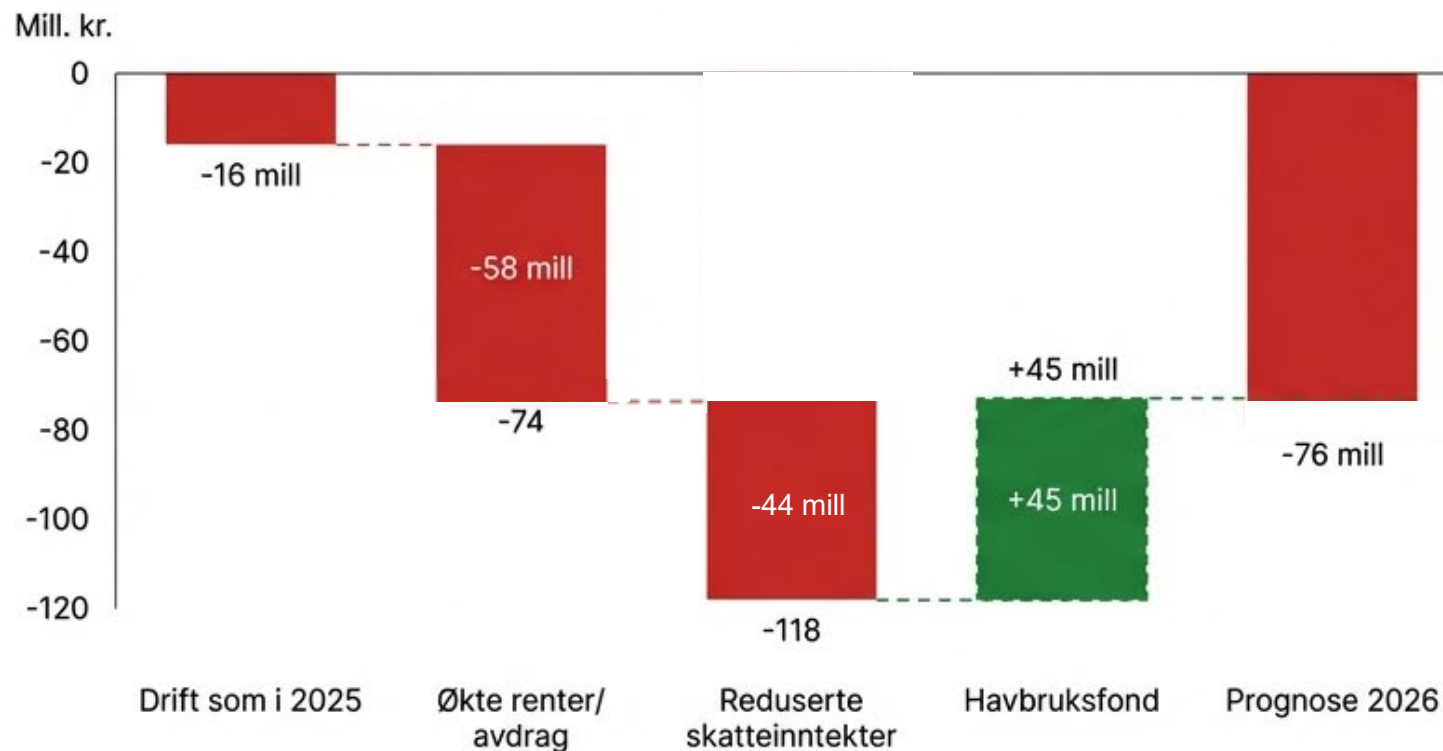
2035 - Long Term: Bærekraftig gjeld

Gjeldsgrad reduseres til
100%.

Vi må redusere driftsutgiftene gradvis og holde investeringer på et absolutt minimum.

Veien videre handler om streng kostnadskontroll og nedbetaling av gjeld.
Vi kan ikke vokse oss ut av problemene.

Er faren over? Prognose 2026

- Skatteinntekten forventes å gå ned i 2026.
- Finansutgiftene fortsetter å øke med nesten 60 millioner.
- Prognosen viser et underskudd på minimum 76 millioner kroner hvis vi ikke kutter mer.

Nei, faren er ikke over. 2026 blir tøffere på grunn av lavere inntekter og høyere rentekostnader. 2027 blir enda tøffere på grunn av lavere inntekter fra Havbruksfondet.

Harstad kommune
Hársttáid suohkan